

Keti Koti Symposium

Geschiedenis beschrijft hoe het vroeger was en welke strijd de voorouders hebben geleverd voor het voortbestaan. Geschiedenis is onlosmakelijk verbonden met het bestaan als individu en geeft richting aan onze toekomst.

Door de geschiedenis zijn Surinamers dat wat ze nu zijn. De geschiedenis van Suriname is voor een belangrijk deel geschreven door kolonisten die met het schrijven van die geschiedenis bepaalde bedoelingen hadden. Niet altijd was er sprake van slechte bedoelingen. Sommigen schreven een deel van de geschiedenis om het onrecht van de Slavernij of andere gebeurtenissen aan de kaak te stellen. Maar er waren ook schrijvers die de handel en wandel van de kolonisten probeerden te rechtvaardigen. Hoe dan ook; de geschiedenis van Suriname mag nimmer worden ervaren als last die moet worden gedragen, maar eerder een terrein dat verkend moet worden om beter onze plaats en rol in de wereld te begrijpen.

Het is daarom van groot belang dat Surinamers zelf onderzoek doen naar hun eigen geschiedenis.

Door zelf aanhoudende en gedisciplineerde studie te doen over het eigen verleden, kunnen Surinamers zichzelf op een verantwoorde wijze steeds aanvullend definiëren. De analyse moet door Surinamers zelf worden gemaakt. Personen van buiten de eigen gemeenschap die informatie van welke aard dan ook kunnen verschaffen, mogen als zodanig worden uitgenodigd. Hiermee wordt niet alleen personen in de fysieke zin van het woord bedoeld, maar ook de producten van auteurs, documentaristen, filmmakers, onderzoekers enzovoort. Echter; de uiteindelijke analyse en evaluatie van de versochte informatie moet door de Surinamers zelf worden gemaakt.

Tussen 1650 en 1863 zijn er circa 400.000 Afrikanen als slaven naar Suriname ingevoerd. In 1863 bedroeg het aantal vrijverklaarden in Suriname ongeveer 30.000 mensen. Ondanks de dramatische gevolgen van de Slavernij voor de Surinaamse samenleving, wordt er nog steeds weinig aandacht besteed aan de nasleep van de Slavernij. In de tot nu toe gevoerde discussie over de afschaffing van de slavernij is de nadruk te zeer gelegd op factoren als de economische rentabiliteit van het systeem en de rol van humanistische bewegingen, zoals de opkomst van idealen van vrijheid, gelijkheid en broederschap in West Europa. De bijdrage van de slavenmacht tot de ondergang van het systeem, bijvoorbeeld in de vorm van opstanden en oorlogen (marronage) tegen de plantocratie, krijgt slechts marginale aandacht. Leiders van opstanden en het verzet tegen het systeem worden niet afgebeeld als vrijheidsstrijders, maar als weglopers en ordinaire brandstichters. Aan de studie en het onderzoek met betrekking tot de doorwerking van de gevolgen van de Slavernij op de nakomelingen moet nog een begin worden gemaakt.

1 juli (Keti Koti), de dag van de afschaffing van de Slavernij dient daarom dè dag te zijn voor reflectie op de eigen geschiedenis en de hedendaagse, deels overerfde problematiek in de gemeenschap. Waar in het verleden het accent werd gelegd op feestvieren, is er nu het groeiende besef om meer momenten van reflectie en bezinning te creëren. Dit constante en van tijd tot tijd heftige debat over het slavernijverleden, heeft in de afgelopen periode de volgende effecten gehad:

- Door de Surinaamse regering is recentelijk besloten om 1 juli terug te brengen tot Keti-koti i.p.v. “dag der vrijheden”. Waar voorheen het accent was gelegd op een nationale dag waarin het emancipatieproces van alle bevolkinggroepen centraal stond, is die dag terug gebracht tot de essentie: herdenking en viering van de afschaffing van de Slavernij.
- Hernoemen van het plein aan de Heiligeweg in Suriname tot Codjo, Mentor en Present plein.

- De opkomst van tal van Surinaamse organisaties, al dan niet verenigd in een platform of federatie, die zich met het slavernij verleden bezighouden.
- Het oprichten van twee monumenten in Amsterdam ter nagedachtenis aan de Slavernij.
- Het vestigen van een wetenschappelijk instituut in Amsterdam (NINSEE), dat het Nederlandse Slavernij verleden bestudeert.
- Onderzoek en publicatie van het imposante werk over "*Familienaam en verwantschap van geëmancipeerde slaven in Suriname*" onder leiding van professor H.E. Lamur in samenwerking met diverse Surinaamse organisaties.

Elk jaar omstreeks 1 juli houdt Podium Kwakoe een Keti-Koti symposium. Het doel hiervan is na gaan op welke wijze het slavernijverleden nog zijn doorwerking heeft in de gemeenschap en hoe het proces van emancipatie het beste inhoud en vorm kan krijgen. Het gaat er vooral om inzicht te verwerven in de processen van doorwerking en verwerking van het eigen verleden. Hierover is er voortdurend vooruitgang in het denken van schrijvers, journalisten, kunstenaars, welzijnswerkers, wetenschappers, intellectuelen en het is hoog nodig dit breed met elkaar te delen.

Het belang van deze dag mag niet worden onderschat. Zoals voor alle inwoners van Nederland 4 mei een belangrijke dag is voor reflectie en debat met een veel bredere betekenis dan de historische aanleiding, zo hebben Surinamers momenten nodig om met de eigen geschiedenis bezig te zijn.

Podium Kwakoe probeert een zo breed mogelijke draagvlak te creëren voor dit symposium. Tot nu toe hebben de volgende organisaties zich achter dit initiatief geschaard:

30 juni / 1 juli comite, stichting Eer & Herstel (betaling) slachtoffers Slavernij, stichting Keti Koti, stichting No Limit, stichting Bossé Krioro, Opo Sranan(tongo), Tata Koenders instituut, Caraïbisch Afrikaans Instituut Nederland.